

Preventie- en Handhavingsplan Alcohol 2024 gemeente Nieuwkoop

Besluit

1. Het Preventie- en Handhavingsplan alcohol 2024 gemeente Nieuwkoop vast te stellen endaar mee in te stemmen met de volgende vier doelstellingen:
 - a. inzet op verlaging van het percentage jongeren onder de 18 jaar dat recent alcohol heeftgedronken (betreft nu 25%);
 - b. NIX18 normaliseren: verhoging van het percentage ouders dat alcoholgebruik van hun kinderen actief ontraadt en afspraken hierover maken (betreft nu 22%);
 - c. (sport)verenigingen vormen een positieve leefomgeving zonder alcohol voor minderjarigen;
 - d. bevorderen van de naleving van NIX18 bij evenementen.
2. De 0,31 fte tekort aan toezicht- en handhavingscapaciteit in te vullen met incidentele middelendoor middel van tijdelijke inhuur en in de loop naar de kadernota te bezien hoe dit in de begroting 2026 structureel te borgen is.

1. ACHTERGROND

1.1 INLEIDING

Voor u ligt het nieuwe Preventie- en Handhavingsplan Alcohol (verder P&H-plan) van onze gemeente. Het vorige P&H-plan was aan vernieuwing toe, mede door nieuwe landelijke initiatieven en veranderde wetgeving. Dit plan is een waardevolle aanvulling op onze bestaande inspanningen om het alcoholgebruik onder jongeren te verminderen en het bewustzijn van de schadelijke effecten van alcohol te vergroten.

Ook in onze gemeente speelt alcohol een rol in het gemeenschapsleven. Momenten zoals lokale evenementen en ontmoetingen in de horeca zijn belangrijk voor ons. Ze versterken de sociale cohesie en het gemeenschapsgevoel. In onze samenleving is het drinken van alcohol op dit soort momenten gebruikelijk. Echter is het ook belangrijk alert te zijn op de boodschap die we onze jongeren meegeven. Het is bekend dat alcoholgebruik op jonge leeftijd schadelijke gevolgen kan hebben voor de fysieke en mentale ontwikkeling¹. Daarom is het van belang dat we als gemeenschap een balans vinden tussen het respecteren van onze sociale tradities en het beschermen van onze jeugd tegen de risico's van vroegtijdige en bovenmatige alcoholconsumptie.

Onze aanpak is gebaseerd op een hechte samenwerking met inwoners en partners. Met ouders/verzor gers, onderwijs, sportverenigingen en clubs, en alcoholverkopers en organisatoren van evenementen bundelen we onze krachten. Samen werken we aan een gezondere en veiligere toekomst voor onze jeugd. Op die manier bereiken we in partnerschap een aanzienlijke impact.

1.2 AANLEIDING

Met dit P&H-plan geven we invulling aan een belangrijke wettelijke taak (artikel 43a) in de uitvoering van de Alcoholwet (tot 1 juli 2021 de Drank- en Horecawet). De Alcoholwet is een bijzondere wet die de verstrekking van alcoholhoudende dranken regelt en onze jeugd beschermt tegen de negatieve effecten van alcohol op gezondheid en veiligheid. Een van de verplichtingen die de wet oplegt is het opstellen van een P&H-plan, met name gericht op jongeren. In het plan staan de doelstellingen, de activiteiten op het gebied van preventie en handhaving en te behalen resultaten. In ons P&H-plan ligt de focus op het voorkomen van gebruik en problematisch gebruik onder jongeren (tot 18 jaar) en jongvolwassenen (18-25 jaar). Met het plan wil de wetgever stimuleren dat gemeenten actief nadenken over en uitvoering geven aan het verbinden van de beleidsterreinen Volksgezondheid (voorlichting/educatie en bewustwording) en Openbare orde en Veiligheid (regelgeving en handhaving) als het gaat om alcoholpreventie.

Alcohol is een sociaal maatschappelijk geaccepteerd genotmiddel. Dit maakt het formuleren van beleid lastig. We hebben als gemeente de verantwoordelijkheid om toe te zien op de naleving van de Alcoholwet. Enerzijds om hiermee onze jeugd te beschermen tegen de negatieve gevolgen van alcohol en anderzijds ook om eventuele openbare orde en veiligheidsaspecten te waarborgen. Echter erkennen we ook dat we niet op de stoel van ouders en/of verzorgers moeten gaan zitten.

1) Trimbos-instituut 2010, Preventie van schadelijk alcoholgebruik en drugsgebruik onder jongeren.

1.3 GEMEENTELIJKE BELEID

De percentages voor alcoholgebruik in de verschillende leeftijdscategorieën in onze gemeente lagen hoger dan het gemiddelde in Hollands Midden en Nederland². In de 'Gezondheidsnota 2021-2025, 'Goed leven in Nieuwkoop' en het daaruit voortgekomen Plan van aanpak alcohol (2021) besteden we daarom aandacht aan het voorkomen en terugdringen van middelengebruik, waaronder alcohol, in onze gemeente. Ook de vastgestelde Preventieagenda (conform de wensen van het Coalitieakkoord) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)² vragen nadrukkelijk aandacht voor alcoholproblematiek. Om het brede palet aan preventiemaatregelen actief met elkaar te verbinden, betreft het P&H-plan een aanvulling op lokale en landelijke initiatieven en campagnes zoals NIX18, IkPas en BOB daar kun je mee thuiskomen.³ Het P&H-plan gaat nadrukkelijk over het voorkomen bij jeugdigen onder de 18 jaar en het tegengaan van problematisch alcoholgebruik bij jongvolwassenen van 18 tot 25 jaar. Het plan beantwoordt hiermee de toezegging in het gezondheidsbeleid over het ontwikkelen van preventiebeleid gericht op jeugd en ouders/verzorgers.

1.4 EVALUATIE PREVENTIE EN HANDHAVINGSPLAN 2014

Het opstellen van het P&H-plan en de uitvoering ervan doen we zeker niet alleen. Het voorliggende P&H-plan is tot stand gekomen met hulp van verschillende (veiligheids- en/of gezondheids)partners zoals de GGD, Brijder, Jong in Nieuwkoop, onderwijs, de politie en diverse (sport)verenigingen. Zij leveren al jaren een grote bijdrage aan de inzet op alcoholpreventie in onze gemeente. Diverse partners hebben door persoonlijke gesprekken een bijdrage geleverd aan de evaluatie van het oude beleid en de activiteiten die de afgelopen jaren plaatsvonden. De belangrijkste conclusies van deze gesprekken zijn gebundeld in een "praatplaat". Daarnaast bevat de praatplaat kwantitatieve cijfers over alcoholgebruik, observaties en aanbevelingen van de gesproken partners. Deze "praatplaat" staat in bijlage 1.

1.4.1 PARTICIPATIE TRAJECT

Daarnaast konden inwoners bijdragen aan de totstandkoming van voorliggend beleid. Op basis van de hierboven genoemde "praatplaat" hebben wij in april 2024 een digitale vragenlijst uitgezet via het DenkMee-platform (ca. 4970 geadresseerden). De digitale vragenlijst is in totaal 151 keer ingevuld.

Ook vroegen we de gemeenteraad om input via een digitale vragenlijst. De vragenlijst is uitgezet bij alle fracties. De digitale vragenlijst is in totaal 12 keer ingevuld. Daarnaast organiseerden we al eerder, ter voorbereiding van de lokale Preventieagenda, op 23 maart 2023 een informatieavond. Eén van de deelsessies stond in het teken van middelengebruik, waaronder ook alcohol, door Nieuwkoopse jongeren. De door de raad bepaalde speer-/aandachtspunten voor de Preventieagenda hebben we als uitgangspunt meegenomen in dit plan. Hieronder staan enkele uitkomsten van de digitale vragenlijst. Een volledige terugkoppeling staat in bijlage 2.

Uit de vragenlijst is af te leiden dat de meeste inwoners en raadsleden zich zorgen maken om het binge-drinken (het nuttigen van vijf drankjes of meer bij één gelegenheid) van 20% van de Nieuwkoopse jongeren tussen de 13 en 15 jaar. Ook vinden zij dat ouders en verzorgers een grote verantwoordelijkheid hebben als het gaat om alcoholgebruik door hun minderjarige kinderen. Een voorbeeld is dat zij NIX-18 afspraken met hun kinderen maken en hanteren.

De gemeente heeft in hun ogen een rol als het gaat om handhaven van de wetgeving over alcoholgebruik. Hierbij is de handhavingscapaciteit een punt van aandacht. Het inzetten van mystery-shoppers³ om te controleren of alcoholverstrekkers zich aan de wet houden, kan op steun rekenen, met name bij raadsleden. Boetes zijn wel een gevoelig punt, voornamelijk als het gaat om boetes richting ondernemers en verenigingen: boetes moeten voornamelijk landen bij jongeren (en ouders) zelf. Ook moet de gemeente rekening houden met vrijwilligers in verenigingen, die zijn namelijk geen professionals en daarvan zijn er te weinig.

Als het gaat om verenigingen, is er ook een tweedelig beeld te zien over alcoholverstrekking in de kantines. Inwoners en raadsleden vinden het niet goed dat minderjarigen daar drinken. Een sportkantine moet een veilige omgeving zijn. Aan de andere kant heeft de verenigingskantine bij gebrek aan een kroeg of horecagelegenheid in de kern (vaak) een sociale functie. De vereniging organiseert activiteiten waar alcoholverstrekking deel van uit maakt.

Verder geven inwoners en raadsleden aan dat voorlichting aan jeugd en jongeren in samenwerking met bijvoorbeeld Halt, Brijder en GGD noodzakelijk is. Er bestaat bij velen onduidelijkheid over wat er wel en niet mag als het gaat om alcoholwetgeving (met name het open of ongeopend bij je dragen op straat).

2) Gebaseerd op de GGD Gezondheidsmonitor 2021.

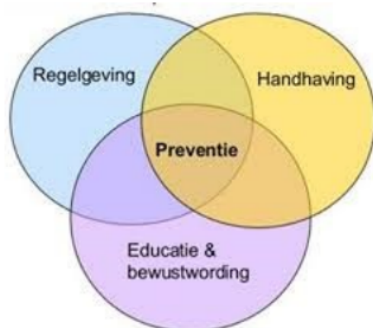
3) Iemand die wordt ingehuurd om anoniem alcohol te kopen.

2 UITGANGSPUNTEN EN SPEERPUNTEN

2.1 THEORIE

De erkende aanpak van alcoholgebruik is altijd een resultaat van een combinatie van factoren (systeemtheorie van Holder, 1998). De persoon, zijn sociale omgeving, het aanbod van drank en het overheidsbeleid vormen samen een systeem dat uiteindelijk de keuze van de gebruiker bepaalt. De theorie laat zien dat alcoholpreventie nooit alleen op het individu gericht kan zijn. Het meest succesvol zijn strategieën die vooral de fysieke en sociale omgeving van de drinker beïnvloeden. In de omgeving van de jonge drinker spelen locaties waar alcohol verstrekt wordt, scholen en ouders een belangrijke rol. Het IJslandse preventiemodel onderstreept het belang van deze invloeden. De essentie van het IJslandse preventiemodel is het creëren van een gezonde omgeving waarin jongeren kunnen opgroeien. Het richt zich op vier domeinen: gezin, peergroep (vrienden en leeftijdsgenoten), school en vrije tijd. Na een succesvolle pilot bij 10 gemeenten is het IJslandse model in Nederland doorontwikkeld tot de methode 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving' (OKO). Met OKO werkt de gemeente samen met ouders en lokale partners aan een positieve leefomgeving waarin kinderen gezond en gelukkig op kunnen groeien zonder de verleiding van alcohol, tabak en drugs.

Bij het opstellen van het P&H-plan hanteren we, net als in het oude plan, drie beleidspijlers (Reynolds 2003). Het betreft (1) educatie & bewustwording, (2) regelgeving en (3) handhaving. De pijlers staan deels op zichzelf maar overlappen elkaar ook. Juist in de overlap is het integrale preventiebeleid terug te zien.

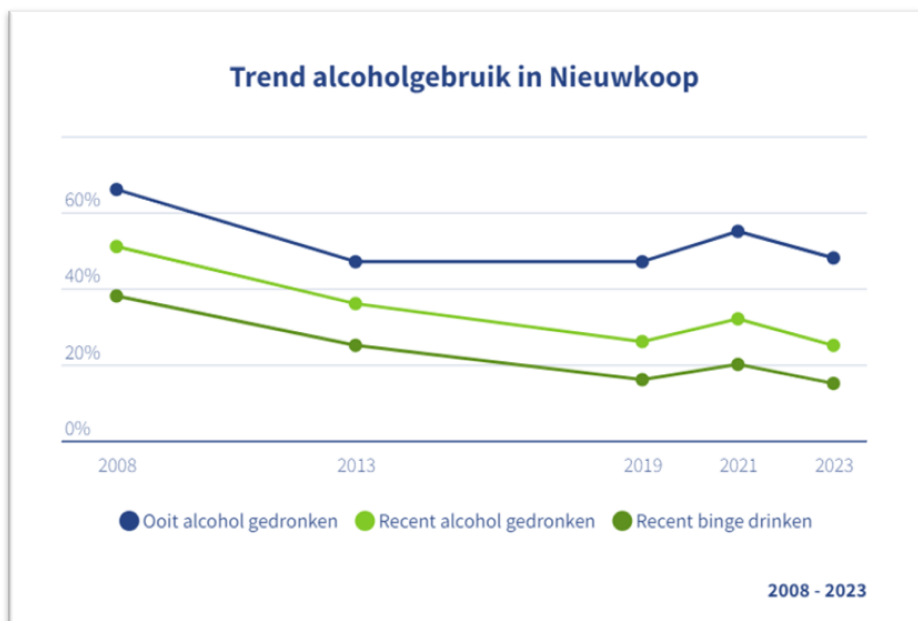
Figuur 1: Preventiemodel Reynolds (2003).

Dit P&H-plan is gebaseerd op deze integrale beleidsvisie. Er is immers sprake van een preventie- én handhavingsplan. Dat impliceert dat we meerdere afdelingen binnen de gemeenten inzetten bij de aanpak van de alcoholproblematiek. En dus ook meerdere typen maatregelen. Daarnaast zijn de principes van OKO richtinggevend: de gemeente probeert samen met ouders/verzorgers en lokale partners een positieve leefomgeving zonder de verleidingen van alcohol te bewerkstelligen.

2.2 NIEUWKOOPSE CIJFERS

Gezondheidsmonitor Jongeren GGD Hollands Midden Percentage jongeren in klas 2 en 4 van het VO:	2019	2021	2023
dat ooit weleens alcohol heeft gedronken	47%	55%	48%
dat recent (in de afgelopen 4 weken) alcohol heeft gedronken	26%	32%	25%
dat in de afgelopen 4 weken bij één gelegenheid ≥ 5 glazen heeft gedronken (binge drinken)	16%	20%	15%
dat ooit dronken of aangeschoten is geweest	22%	24%	23%
Percentage ouders dat alcoholgebruik van hun kinderen actief ontraadt	26%	22%	22%

Tabel 1, alcoholgebruik onder jongeren, 2019, 2021, 2023

Figuur 2, alcoholgebruik onder jongeren (klas 2 en 4 VO) in Nieuwkoop, 2008-2023

De GGD neemt vragenlijsten af onder scholieren in klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs in de regio Hollands Midden. De weergegeven cijfers in tabel 1 en figuur 2 zijn de data verkregen uit deze vragenlijsten van de Nieuwkoopse jongeren. Het maakt daarbij niet uit in welke plaats zij naar de middelbare school gaan. De cijfers zijn subjectieve data omdat de data verkregen worden uit metingen waarbij de uitkomst wordt uitgevraagd bij de jongeren zelf. Het werkelijke alcoholgebruik kan hier enigszins van afwijken. Deze data zijn echter zeer geschikt om te vergelijken met andere gemeenten en om trends te ontdekken. Figuur 2 laat zien dat in het alcoholgebruik onder jongeren in onze gemeente gedurende de afgelopen 15 jaar flink is gedaald. De daling stagneert echter vanaf 2019. Dit patroon is in lijn met de landelijke trend. Hoewel de dalende trend goed nieuws is, komt nog steeds een aanzienlijk deel van de leerlingen uit klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs in aanraking met alcohol (zie tabel 1). Een kwart van de leerlingen geeft aan dat zij recent alcohol heeft gedronken en 15% van de leerlingen geeft aan dat zij in de afgelopen maand aan binge drinken hebben gedaan. Hoe ouder de leerling, hoe meer er gedronken wordt. Maar liefst 31% van de leerlingen uit klas 4 (15/16-jarigen) deed recent aan binge drinken.

De afspraken over NIX18 kunnen beter in Nieuwkoop: slechts 22% van de leerlingen heeft de afspraak met ouders of verzorgers niet te drinken tot hij of zij minimaal 18 jaar oud is. In Hollands Midden heeft 24% deze afspraak (landelijke cijfers zijn niet bekend). Bij jongeren is het alcoholgebruik aanzienlijk hoger als zij geen goede afspraken over NIX18 met hun ouders of verzorgers hebben. Dit blijkt uit cijfers van de GGD. Leerlingen met een afspraak over NIX18 komen minder vaak in aanraking met alcohol dan leerlingen zonder afspraak (31% versus 54%).

Gezondheidsmonitor Volwassenen GGD Hollands Midden Percentages 19 - 64-jarigen:	2020	2022
Dat overmatig drinkt (minstens 21 glazen drank per week voor mannen of 14 glazen per week voor vrouwen).	6%	6%
Dat zwaar drinkt (één gelegenheid minstens zes glazen alcoholhoudende drank voor mannen en vier glazen voor vrouwen).	10%	12%

Tabel 2, alcoholgebruik onder volwassenen, 2022 vergeleken met 2020

In onze gemeente drinkt 82% van de inwoners van 18 jaar en ouder wel eens alcohol. Gemiddeld worden er 7 glazen alcohol per week gedronken. In Nederland drinkt 79% van de inwoners alcohol en ligt het gemiddelde op 6 glazen alcohol per week. 6% van de inwoners van onze gemeente die wel eens alcohol drinkt, drinkt overmatig. In Nederland is dit 7%. Het percentage zware drinkers is in onze gemeente 12% waar dit in Nederland 10% betreft⁴.

4) Gezondheidsmonitor Volwassenen GGD Hollands Midden 2022.

2.3 DOELSTELLINGEN

We streven ernaar dat onze jonge inwoners gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien. Alcohol hoort daar niet bij, in elk geval niet tot het 18e jaar. Een sociale en fysieke omgeving die uitnodigt en stimuleert tot het gewenste gedrag is ondersteunend aan deze ambitie. Daarom zetten wij in op een adequate naleving van de Alcoholwet, het versterken van de sociale omgeving rondom jongeren en het faciliteren van een fysieke omgeving die gezond gedrag stimuleert. Gelet op de evaluatie van het oude beleid, de doelen in het gemeentelijke Gezondheidsbeleid en de Preventieagenda en de Nieuwkoopse cijfers ten aanzien van het alcoholgebruik onder jongeren, staan de volgende doelstellingen centraal:

- inzet op verlaging van het percentage jongeren onder de 18 jaar dat recent alcohol heeft gedronken (betreft nu 25%);
- NIX18 normaliseren: verhoging van het percentage ouders dat alcoholgebruik van hun kinderen actief ontraadt en afspraken hierover maakt (betreft nu 22%);
- (sport)verenigingen vormen een positieve leefomgeving zonder alcohol voor minderjarigen;
- bevorderen van de naleving van NIX18 bij evenementen.

Om deze doelstellingen te halen gaan we per uitgangspunt aan de slag met de volgende acties en activiteiten.

2.4 UITGANGSPUNT 1: EDUCATIE EN BEWUSTWORDING

Het gebruik van middelen heeft ernstige gevolgen voor de gezondheid. Risico's betreffen onder andere: hersenschade, achteruitgang van mentaal welbevinden, een vergrote kans op hart- en vaatziekten, luchtwegaandoeningen en toenemende kans op verschillende soorten kanker. Vroeg beginnen met het voorkomen van middelengebruik is noodzakelijk, blijkt uit cijfers over de leefstijl en gezondheid van jongeren. Er zijn nog steeds veel jongeren die op jonge leeftijd beginnen met alcohol drinken. Ook op latere leeftijd wordt nog veel bereikt door mensen met een (beginnend) middelenprobleem tijdig te herkennen en snel effectieve hulp te bieden. Zo kunnen we (ernstig) gebruik voorkomen. In onze lokale preventieagenda is afgesproken de volgende interventies in te zetten:

Voorlichting en educatie

We werken samen met de preventiepartners, Ashram Nieuwkoop en Jong in Nieuwkoop aan een uitgebreid voorlichtingsprogramma over alcohol. Voorbeelden hiervan zijn het programma Helder op School en de Puberbeurs voor ouders. We betrekken ouders hierbij actief en we zoeken samenwerking met de andere Rijnstreekgemeenten, omdat veel van onze jongeren in buurgemeenten op school zitten.

Inzet Jong in Nieuwkoop

Jong in Nieuwkoop signaleert problemen met middelengebruik tijdens de diverse inlopen, voert gesprekken met de jeugd en biedt een reikende hand als men hulp nodig heeft. Doordat Jong in Nieuwkoop aansluit bij jeugd, zich beweegt in de leefwereld van jongeren, weten jongeren hen te vinden. Jong in Nieuwkoop gaat open met jongeren in gesprek over hun alcoholgebruik en de regels die zij hebben afgesproken met hun ouders. Dat maakt dat de informatie, adviezen en vragen van de jongerenwerkers vaak beter bij de jongeren aankomen. Zij zorgen ervoor dat jongeren gaan nadenken over hun alcoholgebruik. Dat is de eerste stap in de richting van bewustwording en preventie. Indien nodig verwijst Jong in Nieuwkoop door of gaat mee voor een overdracht. Jong in Nieuwkoop organiseert daarnaast voorlichting samen met Brijder op enkele tentfeesten. Brijder sluit ook aan bij de inlopen van Jong in Nieuwkoop.

Aansluiten bij landelijke campagnes

We nemen deel aan de landelijke campagne IkPas, NIX18 en Zien drinken, doet drinken. We ondersteunen de landelijke reclame-uitingen met lokale initiatieven en een lokale communicatiestrategie.

Een veilige sportomgeving

We zijn met sportverenigingen in gesprek over een verantwoord alcoholbeleid en ondersteunen hen daarbij. We bieden verenigingen gratis begeleiding via JOGG Teamfit en organiseren en faciliteren de cursus 'Instructie Verantwoord Alcoholschenken' (IVA) voor barvrijwilligers.

Subsidie verslavingspreventie

De GGD en Brijder ontvangen gemeentelijke subsidie voor activiteiten in het kader van verslavingspreventie. Deze activiteiten houden onder meer in dat Brijder een open inloop voor inwoners organiseert en de mogelijkheid biedt tot een preventiegesprek, dat de GGD en Brijder voorlichting bieden op scholen over middelengebruik en dat ze samenwerken met het Centrum voor Jeugd en Gezin en Jong in Nieuwkoop.

Samenwerking en afstemming

We intensiveren de samenwerking met de GGD en Brijder verslavingszorg om alcohol- en drugspreventie verder vorm te geven én we versterken de overlegstructuur tussen Jong in Nieuwkoop en de gemeentelijke handhavers om acties gericht in te zetten.

Peer to buddy programma

We onderzoeken of een peer to buddy programma effectief is. In samenwerking met Jong in Nieuwkoop en Brijder verslavingszorg bespreken we hoe we dit eventueel kunnen inrichten. In deze programma's worden jongeren met verslavingsproblemen bijgestaan door andere jongeren.

Normaliseren alcoholvrij voor alle inwoners

Brijder gaat contact leggen met de huisartsen en ze verzorgen deskundigheidsbevordering op het gebied van alcoholproblematiek. We promoten een alcoholvrije maand (landelijke campagne IkPas) onder inwoners om de gevolgen van (overmatig) alcoholgebruik onder de aandacht te brengen. Bij deze campagne drink je een maand geen alcohol om eens te kijken wat het met je doet. Je wordt je bewuster van de keuze die je kunt maken om wel of niet te drinken, je doorbreekt je vastgeroeste patronen en alcohol is niet meer vanzelfsprekend.

2.5 UITGANGSPUNT 2 EN 3: REGELGEVING EN HANDHAVING

2.5.1 REGELGEVING

Het overgrote deel van de regelgeving op het gebied van alcohol is vastgelegd in de Alcoholwet. De Alcoholwet is primair een volksgezondheidswet met als doel om, met name onder jongeren, gezondheidsschade door alcoholgebruik te voorkomen. Daarnaast stelt de Alcoholwet ook als doel om alcoholgerelateerde verstoringen van de openbare orde terug te dringen. De Alcoholwet geeft invulling aan beide doelstellingen door onder andere beperkingen te stellen aan de beschikbaarheid van alcohol. Zo mag er bijvoorbeeld geen alcohol worden verstrekt aan een jongere als niet is vastgesteld dat hij of zij 18 jaar of ouder is. Hij of zij mag in de openbare ruimte geen alcohol bij zich hebben, ook niet nog gesloten dranken. En de aanwezigheid van dronken personen of het doorschenken aan dronken personen is niet toegestaan in een horecagelegenheid of slijterij. Daarnaast sluit de wet ook bepaalde verkooppunten uit van het schenken en/of verstrekken van alcohol voor elders dan ter plaatse en is prijsstunten door de detailhandel aan banden gelegd. Deze bepalingen vormen samen de preventieve kern van de Alcoholwet.

Aanvullend op deze bepalingen kent de Alcoholwet een aantal verordenende bevoegdheden en heeft de burgemeester aanvullende mogelijkheden om de beschikbaarheid van alcohol te beperken. Onze gemeente kent de volgende aanvullende maatregelen:

Ontheffing nodig voor alcoholverstreking tijdens evenementen

Voor zover bij een evenement alcohol wordt verstrekt, worden aan de ontheffing (voor het schenken van zwak alcoholhoudende drank) voorschriften verbonden die zien op alcoholverstreking aan minderjarigen en het voorkomen van dronkenschap van alle doelgroepen. Ten aanzien van alcohol zijn door de organisatoren veel gebruikte en door de gemeente gewenste maatregelen om het alcoholgebruik tegen te gaan:

- zorgvuldig controleren op legitimatiebewijzen bij het betreden van het evenemententerrein;
- het verstrekken van polsbandjes aan bezoekers boven de 18 jaar;
- Het, bij een vermoeden van dronkenschap, afnemen van een blaastest bij bezoekers onder de 18 jaar voorafgaand aan het betreden van het evenemententerrein.

Daarnaast is, in het kader van de actualisatie van het Nieuwkoopse Evenementenbeleid⁵, met de organisatoren gesproken over het opstellen, duidelijk kenbaar maken en handhaven van huisregels voor het evenemententerrein. In de huisregels wordt gecommuniceerd over de wet- en regelgeving in relatie tot alcohol- en drugsgebruik⁶. Ieder jaar wordt een viertal (grote) evenementen uitgekozen waarbij er proactief gecontroleerd wordt waar mogelijk in samenwerking met Halt. De keuze welke evenementen gecontroleerd worden, is gebaseerd op een risico inschatting waarbij gekeken wordt naar de grootte van het evenement, de hoeveelheid bezoekers, de samenstelling en de leeftijd van de bezoekers en, indien van toepassing, de ervaringen met het evenement in de afgelopen jaren. Dit is conform hetgeen hierover is opgenomen in het Beleidsplan Veiligheid en Handhaving 2023-2026⁷.

5) Het Evenementenbeleid is, net als voorliggend Preventie- en Handavingsplan Alcohol, in 2024 geactualiseerd.

6) Ten aanzien van drugs hanteren we een zero-tolerance beleid

7) [Beleidsplan Veiligheid en Handhaving 2023-2026](#)

Beperken schenktijden paracommercie⁸

De Alcoholwet bepaalt dat de gemeente bij verordening regels stelt aan paracommerciële rechtspersonen in verband met het verstrekken van alcoholhoudende drank. Dit ter voorkoming van oneerlijke mededinging. Het vastleggen van de schenktijden voor de paracommercie is één van deze verplichte regels.

Wij hebben een dergelijke bepaling opgenomen in artikel 2:34m van de APV⁹. Deze regels zijn ingevoerd omdat het niet wenselijk is dat de jeugd tijdens sportieve, culturele of andere activiteiten geconfronteerd wordt met (overmatig) alcoholgebruik van volwassenen. Onderzoek laat zien dat zien drinken doet drinken.

Art. 2:34m

Paracommerciële rechtspersonen verstrekken uitsluitend alcoholhoudende drank gedurende de periode beginnende na 12:00 uur tussen het tijdstip 1 uur voor aanvang en eindigende met 1 uur na beëindiging van activiteiten welke passen binnen de statutaire doelomschrijving van de desbetreffende paracommerciële rechtspersoon. Voor sportieve instellingen geldt dat zij uitsluitend alcoholhoudende drank mogen verstrekken gedurende de periode beginnende na 12:00 uur tussen het tijdstip van aanvang en eindigende 2 uur na beëindiging van activiteiten die passen binnen de statutaire doelomschrijving. Daarnaast hebben zij, na schriftelijke melding¹⁰, de mogelijkheid om vaste schenktijden te hanteren op zaterdag en zondag van 12:00 – 20:00 uur.

Daarnaast geldt voor de paracommercie dat zij maximaal 24 keer per jaar bijeenkomsten mogen organiseren die van persoonlijke aard zijn dan wel activiteiten die niet gerelateerd zijn aan de originele doelstelling van het betreffende paracommerciële aanbieders. Zij moeten dergelijke bijeenkomsten uiterlijk 10 werkdagen voorafgaand melden bij het Verenigingsloket.¹¹ We gaan, mede op verzoek van de (sport)verenigingen, jaarlijks bij het begin van het seizoen een integrale check doen. Tijdens de integrale check informeren we de (sport)verenigingen over wet- en regelgeving (incl. schenktijden, verbod schenken sterke drank, maximumaantal bijeenkomsten en het melden van bijeenkomsten bij het verenigingsloket), de IVA-instructies voor barvrijwilligers, de verplichte lijst van barvrijwilligers en over de mogelijkheid dat er op elk moment altijd gecontroleerd kan worden, als regel onaangekondigd.

Beperken Happy hours

In de Alcoholwet (artikel 25D) is een verordenende bevoegdheid opgenomen waarmee gemeenten ter bescherming van de volksgezondheid of in het belang van de openbare orde happy hours kunnen beperken. Wij hebben een dergelijke bepaling opgenomen in artikel 2:34q van de APV. Het beperken van mogelijkheden om met prijzen voor alcoholhoudende dranken te stunts is een geschikt instrument om de stevige consumptie in het uitgaansleven te beperken en dronkenschap te voorkomen¹².

Art. 2:34q

Ter bescherming van de volksgezondheid en in het belang van de openbare orde is het verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende dranken te verstrekken voor gebruik ter plaatse tegen een prijs die voor een periode van 24 uur of korter lager is dan 60% van de prijs die in de desbetreffende horecalokaleiteit of op het desbetreffende terras gewoonlijk wordt gevraagd.

Horecasluitingstijden

Onze gemeente kent vaste sluitingstijden voor 'openbare inrichtingen', zoals een café, een cafetaria, een snackbar, of een buurt- of clubhuis. Concreet betekent dit dat na een bepaald tijdstip geen bezoekers meer (mogen) worden toegelaten in de openbare inrichting. Bezoekers kunnen de openbare inrichting wel verlaten wanneer zij willen. Door het hanteren van sluitingstijden worden de bezoekersstromen gereguleerd en worden 'overmatig' alcoholgebruik en overlast op straat tegengegaan. Als bezoekers vanwege overmatig alcoholgebruik een inrichting moeten verlaten is het (na een bepaalde tijd) niet meer mogelijk om vervolgens een andere inrichting in te gaan. Zij mogen na de vastgestelde sluitingstijd immers niet meer worden toegelaten. Het controleren op de sluitingstijden is onderdeel van de reguliere integrale controles van alcoholwet-vergunningshouders.

Art. 2:29

8) Paracommerciële instellingen/rechtspersonen zijn verenigingen en stichtingen die horeca-activiteiten uitvoeren die los staan van hun hoofddoelstelling. Denk bijvoorbeeld aan wijk- en buurthuizen en kantines van sportverenigingen.

9) Aanvullende regels t.a.v. paracommerciële rechtspersonen is te vinden in artikel 2:34n en 2:34o van de APV.

10) Derde lid van artikel 2:34m.

11) Artikel 2:34n APV

12) Onderzoek (Meier e.a., 2008) laat zien dat de prijs van alcohol een belangrijke voorspeller is voor gebruik en dat met prijsinterventies gebruik kan worden beïnvloed.

Het is voor een exploitant van een openbare inrichting op maandag tot en met zondag tussen 01:30 en 06:00 uur verboden bezoekers toe te laten en/of een terras voor bezoekers geopend te hebben of aldaar bezoekers toe te laten of te laten verblijven.

Alcoholgebiedsverboden

Het college van burgemeester en wethouders heeft op grond van artikel 2:48 van de APV-gebieden aangewezen in onze gemeente waar het gebruik maar ook het meedragen van (ongeoopende pakken, flessen of anderszins) alcoholhoudende dranken verboden is. Door het aanwijzen van dergelijke gebieden kunnen wij én de politie direct handhaven en overlast door alcoholgebruik op bepaalde locaties verminderen. We kennen verschillende alcoholverbodszones in de verschillende kernen¹³. Uit de evaluatie van het vorige P&H-plan en de digitale vragenlijst bleek dat de huidige alcoholgebiedsverboden en wat er op een bepaalde locatie wel of juist niet mag niet voldoende bekend zijn bij onze inwoners. Daarnaast gaf ook de politie aan dat de huidige aanwijzingsbesluiten herijking behoeven. Het herijken van de huidige alcoholgebiedsverboden is daarom één van de actiepunten uit voorliggend plan. We nemen de lijst met de huidige alcoholgebiedsverboden door om te bepalen of deze gebieden nog steeds overlast geven en/of er andere gebieden toegevoegd moeten worden.

Artikel 2.5.2 (TOEZICHT EN) HANDHAVING

Wanneer de regels van de Alcoholwet en de aanvullende regelgeving niet worden nageleefd kan de gemeente handhavend optreden. Op basis van de lokale uitgangspositie en de lokale aandachtspunten hanteren we voor het toezicht op en het handhaven van de Alcoholwet de volgende speerpunten:

- Toezicht op naleving Alcoholwet.
Iedere Alcoholwet-vergunning controleren we ten minste één keer per twee jaar. Waar mogelijk of noodzakelijk, vanwege het regelmatig constateren van overtredingen of signalen/meldingen controleren we vaker.
 - Bij de controles op de Alcoholwet-vergunning ligt de focus op integrale controles. Bij een integrale controle kijken we naast de leeftijdsgrenzen ook naar de vergunning en/of ontheffing, de inrichtingseisen, het eventuele terras en het al dan niet naleven van de sluitingstijden.
- Controle van para-commerciële instellingen zoals (sport)verenigingen in bezit van een Alcoholwetvergunning.
 - Bij bezoeken/controles van paracommerciële instellingen ligt de focus op het geven van voorlichting over geldende wet- en regelgeving en het controleren van de leeftijdsgrens*.
 - Er komt meer toezicht op het handhaven van de openstellings- en schenktijden.
- Controles tijdens evenementen met een Alcoholwet-ontheffing.
 - Bij controles tijdens evenementen ligt de focus op het controleren van de leeftijdsgrens*. Waar mogelijk wordt er samengewerkt met Halt.

*Het controleren van de leeftijdsgrens omvat het verstrekken van alcohol aan iemand die de leeftijd van 18 nog niet heeft bereikt én het verstrekken van alcohol aan een volwassene, die de drank vervolgens geeft aan iemand onder de 18 jaar. Dit noemen we ook wel "wederverstrekking". Daarnaast valt hieronder ook doorschenken aan iemand die in kennelijke staat van dronkenschap verkeert én/of het toelaten van personen die in kennelijke staat van dronkenschap of kennelijk onder invloed van andere psycho-trope stoffen verkeren.

Indien een overtreding van wet- en regelgeving wordt geconstateerd kan de burgemeester handhavend optreden. Handhaving van de Alcoholwet en aanverwante wet- en regelgeving geschiedt op basis van het *Horecasanctiebeleid gemeente Nieuwkoop 2024*. In dit sanctiebeleid ligt vast op welke wijze gereageerd wordt op overtredingen, welk sanctiemiddel wordt ingezet en welke stappen er worden gezet in het handhavingstraject. Het doel van dit sanctiebeleid is om vooraf duidelijkheid te geven op welke wijze het toezicht en de bestuursrechtelijke handhaving plaatsvindt. Op deze wijze wordt op een eenduidige manier opgetreden en wordt willekeur voorkomen.

3 FINANCIËN, MONITORING EN EVALUATIE

3.1 FINANCIËN

Een deel van de bestaande beschikbare middelen zetten we in voor subsidies aan externe partijen en organisaties zoals Brijder, GGD en Halt. De interventies gericht op educatie en bewustwording (uitgangspunt 1), zoals beschreven paragraaf 2.4, zijn onderdeel van onze lokale preventieagenda. De financiering van de preventieagenda is deels gedekt in de begroting van de gemeente Nieuwkoop en deels met een

¹³Een aantal voorbeelden zijn: het Ashramcollege met een deel van de Lindelaan, de Langeraarse plassen, (een deel van) de Kerkweg, Omgeving De Boomkamp te Nieuwkoop en het plassegebied en de waterlijnen daarnaartoe van de kern Nieuwkoop.

specifieke uitkering vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De specifieke uitkering vanuit GALA loopt af na 2026 met een mogelijke verlenging (landelijke besluitvorming). Interventies door Jong in Nieuwkoop, GGD, Brijder en Halt zijn gedekt in de begroting. De middelen voor het Peer to buddy programma en de lokale voorlichtingscampagnes komen uit de specifieke uitkering GALA en zijn daarmee gefinancierd tot en met 2026. Het hooflijnenakkoord van de nieuwe regering noemt een korting van tien procent van de specifieke uitkeringen aan de gemeenten. We wachten op de nadere uitwerking van dit voornemen. Als de middelen uit GALA opdrogen zullen we andere financieringsbronnen moeten zoeken voor het Peer to buddy programma en de lokale voorlichtingscampagnes of deze interventies moeten afbouwen.

De activiteiten die toezien op regelgeving en handhaving (uitgangspunten 2 en 3) zijn gekoppeld aan de (personele) kosten voor de inzet van handhavingscapaciteit. Waar we tot op heden vaak een reactieve rol spelen is het, gebaseerd op de benodigde inzet voor de uitvoering van voorliggend plan, van belang een meer proactieve houding aan te nemen. Zeker op het gebied van het handhaven van wet- en regelgeving is nog terrein te winnen. In onderstaande tabel (tabel 3) is de verwachte inzet weergegeven in uren en fte's. Deze verwachte inzet is met name in het eerste en het tweede jaar realistisch in verband met de versteviging van de inzet op handhaving van de Alcoholwet. De verwachting is dat de inzet na het tweede jaar iets kan afnemen in verband met het toegenomen nalevingsgedrag.

Speerpunten (paragraaf 2.5.2)	Aantal- len	Uur	Uren handhaving	Uren jurist
Controlebezoeken alle vergunninghouders (1 x p. 2 jr.)	36	2 uur	72 uur	-
Controlebezoeken paracommerciele instellingen (voorlichting, leeftijdsgrens, openstellings- en schenktijden)	27	4,5 uur	121 uur	-
Controlebezoeken evenementen*	4	18 uur	72 uur	-
Dossiers handhaving (inzet handhaver)	30	10 uur	300 uur	-
Dossiers bestuursrechtelijke handhaving (inzet jurist)	15	6 uur	-	90 uur
Benodigde uren			565 uur** (600 uur)	90 uur
Benodigde fte			0,41 fte	0,06 fte

Tabel 3: inzet toezicht en handhaving op basis van de bepaalde doelstellingen en speerpunten.

Voor de uitvoering van de activiteiten die toezien op regelgeving en handhaving (uitgangspunten 2 en 3) is 0,41 fte nodig. Binnen de organisatie is hiervoor momenteel circa 0,1 fte handhavingscapaciteit beschikbaar. Dit betekent dat we voor de uitvoering circa 0,31 fte tekortkomen.

* Controlebezoeken bij evenementen zijn (vaak) breder dan alleen de Alcoholwet. Daarnaast vinden controlebezoeken in de avonden en weekenden altijd plaats in koppels en bij evenementen (vaak) met meerdere handhavers. Inzet van meerdere handhavers bij een evenement is ook nodig indien er tijdens het evenement een samenwerking is met Halt en/of Brijder en/of Jong in Nieuwkoop. Bij de uren inzet van handhaving in de avond en in het weekend moet rekening worden gehouden met additionele toeslagen.

** dit aantal wordt naar boven afgerond i.v.m. onvoorziene omstandigheden en eventuele aanvullende werkzaamheden zoals toezicht op de Alcoholwet op- en/of bij het water bijvoorbeeld de zogeheten "zuipschuiten".

3.2 MONITORING EN EVALUATIE

Om het effect van afzonderlijke preventieve of handavingsinterventies te versterken zetten we deze zoveel mogelijk in samenhang in. In onderstaande tabel staan alle activiteiten voor [invoegen periode-duur] overzichtelijk op een rij.

	Uitgangspunt 1	Uitgangspunt 2 en 3	
Doelgroepen	Educatie	Regelgeving	Handhaving
Jongeren	* Peer to Buddy programma.	* Verbod bezit alcohol onder de 18 jaar.	* Toezicht bezit alcohol onder de 18 jaar.

	* Inloopspreekuur.	* Verbod openbaar dronkenschap.	* Toezicht openbaar dronkenschap.
Openbare ruimte	* Communicatie met landelijke campagnes, zoals IkPas en NIX18. * Inloop Jong in Nieuwkoop.	* Verbod bezit alcohol onder de 18 jaar. * Verbod openbaar dronkenschap.	* Toezicht bezit alcohol onder de 18 jaar (alcoholnuttigingsverbod). * Toezicht openbaar dronkenschap. * Herijking alcoholgebiedsverboden.
Alcoholverstrekkers (horeca, detailhandel)	* Communicatie over Alcoholwet en regels. * Trainingen barpersoneel (door partijen zelf)	* Leeftijdsgrens. * Wederverstrekking. * Verbod op aanwezigheid dronken personen en doorschenken. * Aanvullende eisen t.a.v. ontheffing AW bij evenementen. * Prijsacties beperken (detailhandel).	* Toezicht leeftijdsgrens (met mystery shoppers). * Toezicht op wederverstrekking. * Toezicht doorschenken/aanwezigheid dronken personen. * Handavingsstappenplan (horecasanctiebeleid).
Evenementen	* Voorlichting Jong in Nieuwkoop/Brijder bij tentfeesten. * Communicatie over Alcoholwet en regels. * Actieve samenwerking en dialoog met lokale partners.		* Jaarlijks controles bij minimaal 4 evenementen, waar mogelijk i.s.m. Halt.
Sportverenigingen en andere paracommerciële aanbieders	* Communicatie over Alcoholwet en regels. * Trainingen barvrijwilligers. * Campagne NIX18. * Inzet TeamFit en JOGG.	* Leeftijdsgrens. * Wederverstrekking. * Verbod op aanwezigheid dronken personen en doorschenken. * Schenktijden beperken. * Schenken van sterke drank beperken. * Maximaal 24 bijeenkomsten per jaar + actieve melding bij het Verenigingsloket.	* Toezicht leeftijdsgrens (met mystery-shoppers). * Toezicht op wederverstrekking. * Toezicht doorschenken. * Toezicht schenktijden. * Toezicht sterke drank. * Handavingsstappenplan (horecasanctiebeleid). * Jaarlijkse integrale check bij het begin van het seizoen (incl. informeren over maximumaantal bijeenkomsten en melding bij het Verenigingsloket).
Onderwijs	* Programma Helder op School (Brijder). * Voorlichting GGD. * Jong in Nieuwkoop. * Samenwerking Rijnstreekgemeente.	* Regels over NIX18 afhankelijk per onderwijsinstelling.	-
(Aanstaande) ouders/verzorgers	* Communicatie over risico's van alcohol, opvoedvaardigheden. * Communicatie over Alcoholwet en regels.	* Ouderlijke regels over NIX18.	* Ouderlijk toezicht op regels NIX18.

	* Puberbeurs. * Webinars. * Communicatiecampagnes NIX18, Goed gesprek & Zien drinken, doet drinken. * Inloopspreekuur Brijder		
--	--	--	--

Tabel 4: alle activiteiten voor de periode 2025-2028.

Kritisch evalueren is een belangrijk onderdeel van elk plan. Het P&H-plan is onderdeel van/een aanvulling op bestaand gemeentelijk beleid en de daaruit vloeiende lokale initiatieven. Het is daarom nodig om de (tussentijdse) evaluatie in samenhang te doen met onder andere het Gezondheidsbeleid en de lokale Preventieagenda Nieuwkoop. Hiervoor staat een evaluatiemoment gepland eind 2025. De voorgestelde interventies op het gebied van educatie en bewustwording uit voorliggend stuk maken deel uit van de tussentijdse evaluatie van de Preventieagenda. De voorgestelde interventies die zien op de inzet van toezicht en handhaving worden jaarlijks cijfermatig inzichtelijk gemaakt. Op basis van de aantallen controles en/of mogelijke geconstateerde overtredingen en/of de aard van de mogelijke geconstateerde overtredingen kan de inzet van de gemeentelijke handhavers herijkt worden.

Daarnaast vindt iedere vier jaar een uitgebreide evaluatie plaats op basis van de beschikbare cijfers van de GGD, de jaarlijkse cijfers ten aanzien van toezicht en handhaving en input van samenwerkingspartners. Hierbij worden de realisatie van activiteiten, effecten van beleid en achterliggende verklaringen op een rij gezet. Op basis hiervan kunnen we vaststellen in hoeverre het beleid de gewenste uitkomsten heeft opgeleverd en op welke punten we het beleid kunnen bijstellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van 17 oktober 2024, nummer 2024-090

Edzard van Holthe
griffier

EVALUATIE "PRAATPLAAT"

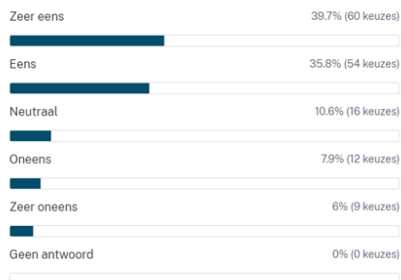
BIJLAGE 2 UITKOMSTEN DIGITALE VRAGENLIJST

Actualisatie Preventie- en Handhavingsplan Alcohol
Digitale vragenlijst: 18 maart – 4 april 2024
Aantal deelnemers: 151

Antwoorden op de vragenlijst:

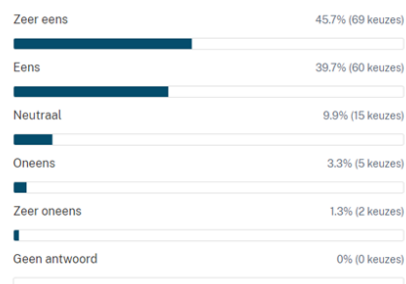
1. 20% van de Nieuwkoopse jongeren tussen 13 en 15 jaar doen aan binge drinken (5 glazen of meer bij één gelegenheid). Ik maak me hier zorgen over.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

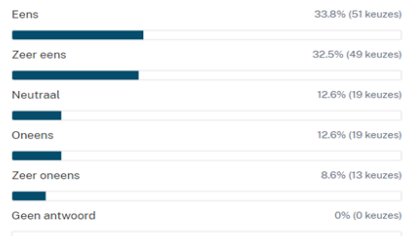
2. Ik vind dat ouders goede afspraken moeten maken met hun kinderen over NIX18 (geen alcohol onder 18 jaar).

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

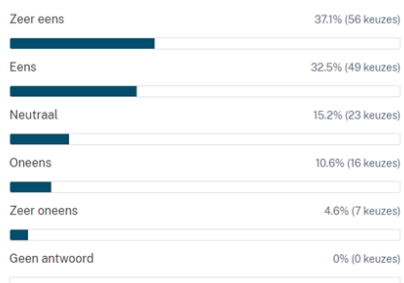
3. Het is goed dat er mysterieshoppers (iemand die wordt ingehuurd om anoniem alcohol te kopen) ingezet worden om te controleren of verkooppunten van alcohol zich aan de wet houden.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

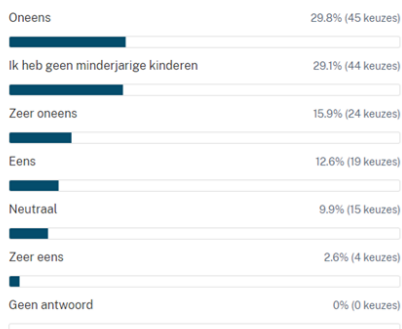
4. Ik vind het belangrijk dat jongeren onder de 18 jaar tijdens (sport)evenementen geen alcohol drinken.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

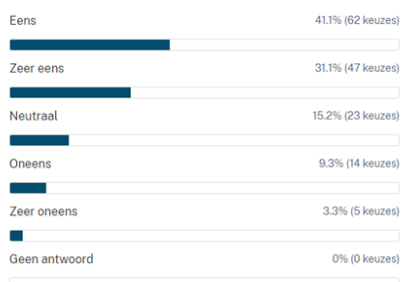
5. Ik dronk ook op jonge leeftijd, dus mogen mijn kinderen dat ook.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

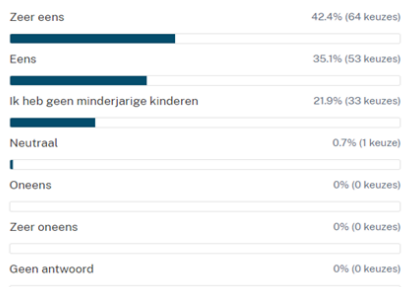
6. De gemeente moet optreden als alcoholverstrekkers de wet overtreden.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

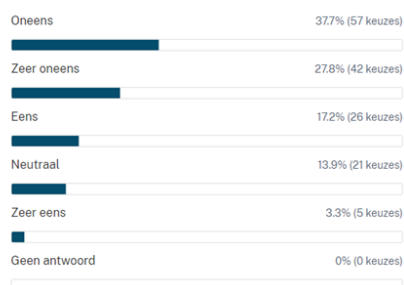
7. Ik vind dat ik als ouder mijn kind moet waarschuwen voor de gevaren van alcoholgebruik.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

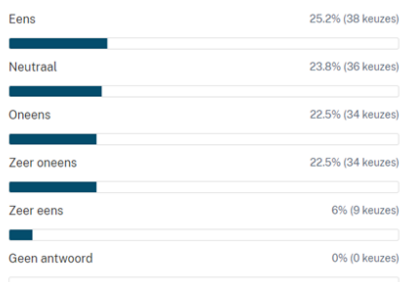
8. Ik vind het prima dat jongeren onder de 18 jaar alcohol drinken op tentfeesten.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

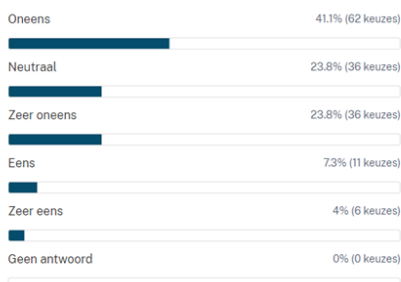
9. Ik vind het prima dat jongeren onder de 18 jaar thuis indrinken.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

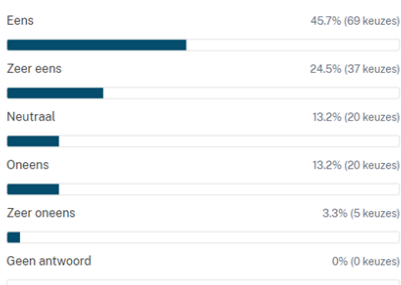
10. Minderjarige jongeren worden te veel gecontroleerd op het drinken van alcohol.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

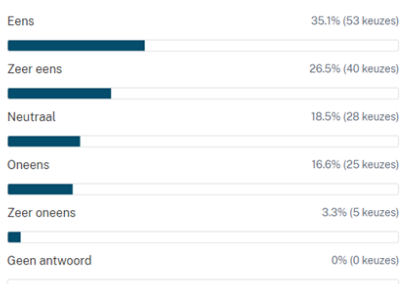
11. Halt heeft de wettelijke taak om strafbaar gedrag onder jongeren aan te pakken, zonder dat de jongere een strafblad krijgt. Ik vind het een goede zaak dat deze organisatie aanwezig is bij (tent)feesten.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

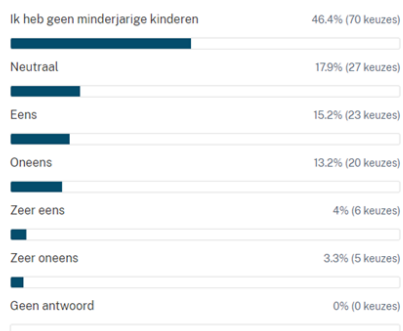
12. Ik vind het onacceptabel dat iemand een biertje koopt voor een minderjarige want dat is wettelijk verboden.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

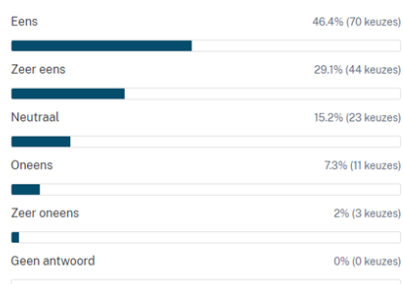
13. Ik vind het moeilijk om de afspraak over NIX18 (geen alcohol onder 18 jaar) met mijn minderjarige kind vol te houden.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

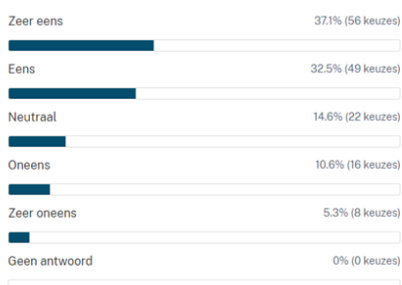
14. Kinderen moeten op de middelbare school meer voorlichting krijgen over alcoholgebruik.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

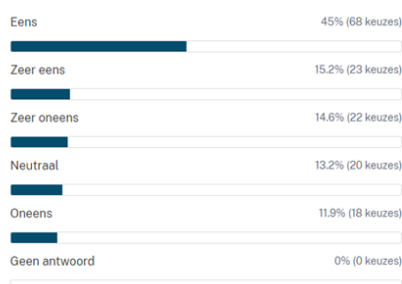
15. Ik vind het niet goed dat jongeren veel alcohol drinken in de sportkantine.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

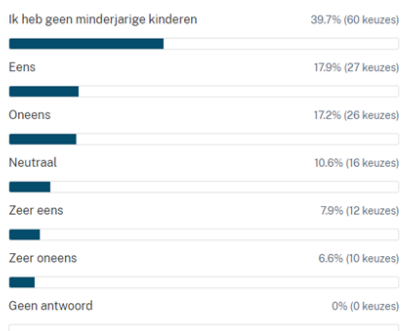
16. Als er geen kroeg in het dorp is, vind ik het goed dat een sportvereniging activiteiten organiseert waar alcohol geschonken wordt.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

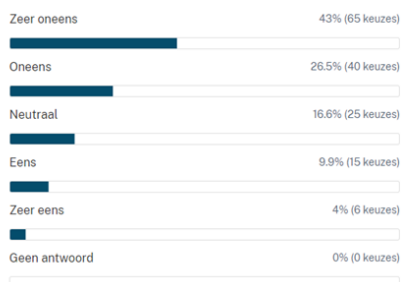
17. Mijn eigen alcoholgebruik heeft geen invloed op dat van mijn kind.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

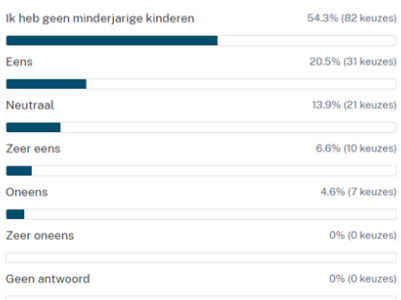
18. Zuipketen zijn goede plekken voor minderjarigen om alcohol te drinken.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

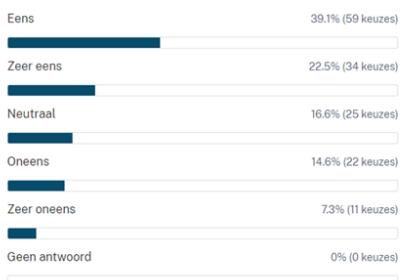
19. Ik vraag regelmatig aan mijn minderjarige kind hoeveel en wat er wordt gedronken bij het uitgaan of samenzijn.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

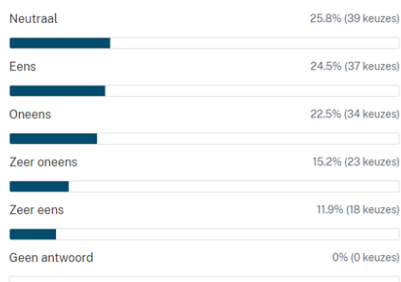
20. Ik vind een boete na een overtreding van de Alcoholwet een goed idee. Het zorgt ervoor dat er geen alcohol meer geschonken/ verkocht wordt aan minderjarigen.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

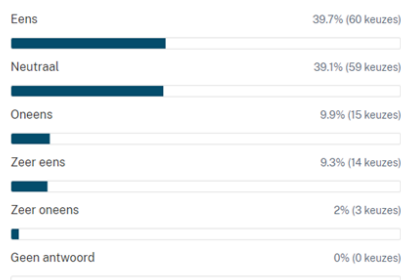
21. Ik vind het een goede zaak als organisatoren van evenementen bezoekers bij binnenkomst vragen om een blaastest te doen.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

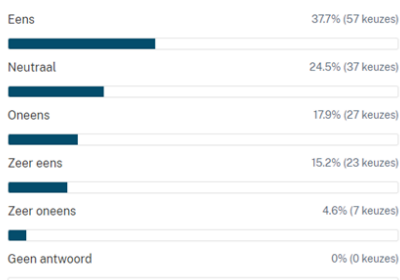
22. Ik vind de wetgeving over het geopend of ongeopend bij me hebben van alcohol op straat niet erg duidelijk.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

23. Als een jongere onder de 18 jaar alcohol bij zich heeft of heeft gedronken moet de organisator van een evenement het kind door de ouder(s) laten ophalen.

151/151 - Meerkeuze - kies er één - vereist

24. Wilt u nog iets anders meegeven over deze enquête of over wat u belangrijk vindt voor het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol?

45/151 - Lang antwoord - optioneel

Antwoorden samengevat:

- Inzetten op de verantwoordelijkheid van de ouders/verzorgers;
- Voorlichting en preventie gericht op ouders/verzorgers en jongeren;
- Voldoende handhavingscapaciteit beschikbaar stellen;
- Handhavend optreden ook tegen de jongeren zelf i.b.v. (vaak) alleen de ondernemer of de vereniging.